

Soạn Ngữ văn lớp 6 VNEN Bài 6: Hoạt động khởi động

Câu 1 (trang 33 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Kể tên một số truyện dân gian mà em đã được đọc/nghe, ở đó có những nhân vật bất hạnh, trải qua nhiều sóng gió, cuối cùng được hưởng hạnh phúc, giàu sang.

Trả lời:

Một số truyện dân gian đã học: Sọ Dừa, Tấm Cám, Cây tre trăm đốt, Mai An Tiêm, Ba lưỡi rìu, Cây khế...

Câu 2 (trang 33 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Trong những nhận xét sau, nhận xét nào phù hợp với đặc điểm của những truyện mà em vừa nêu trên? Chọn một phương án đúng:

- A. Nhân vật chính là thần hoặc con người được thần thánh hóa
- B. Một số sự kiện và nhân vật có liên quan đến yếu tố lịch sử.
- C. Thể hiện thái độ và sự đánh giá của nhân dân về chiến thắng cuối cùng của các thiện với các ác.
- D. Gửi gắm niềm tin, ước mơ của nhân dân ta về chiến thắng cuối cùng của cái thiện đối với các ác.

Trả lời:

Chọn D

Câu 3 (trang 33 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Quan sát với các bức tranh sau, lựa chọn nhận xét phù hợp với từng bức tranh và giới thiệu vài nét về một nhân vật trong tranh mà em biết.

- a. Người tráng sĩ trong đời thường
- b. Người anh hùng chiến trận
- c. Người hùng chiến thắng thiên nhiên

Trả lời:

Lựa chọn nhận xét phù hợp với từng bức tranh là: 1 – b; 2 – c; 3 - a

Soạn Văn lớp 6 VNEN Bài 6: Hoạt động hình thành kiến thức

Câu 1 (trang 33, 34, 35, 36, 37 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Đọc văn bản: Thạch Sanh.

Câu 2 (trang 37, 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Tìm hiểu văn bản

a (trang 37 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Đọc thầm đoạn văn bản từ đầu đến “... mọi phép thần thông”, tìm những chi tiết kì lạ và chi tiết hiện thực giới thiệu về sự ra đời của Thạch Sanh. Hãy cho biết cách kể về sự ra đời có thể hiện dụng ý gì của nhân dân.

Trả lời:

- Chi tiết kì lạ :

+ Thạch Sanh là thái tử trên Thiên đình.

+ Bà mẹ mang thai nhiều năm mới sinh hạ Thạch Sanh.

- Chi tiết hiện thực: Địa danh cụ thể quận Cao Bình.

- Dụng ý: Thạch Sanh không phải người thường mà là người của trời, phép lạ.

b (trang 37 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Tìm và viết vào bảng sau các chi tiết nói về hành động của Thạch Sanh và Lí Thông. Nhận xét về tính cách của hai nhân vật đó.

Hành động của Thạch Sanh	Hành động của Lí Thông
Nhận xét:...	Nhận xét:...

Trả lời:

Hành động của Thạch Sanh	Hành động của Lý Thông
Nhận xét:...	Nhận xét:...
Chiến đấu với quái vật; luôn tin tưởng người khác; dũng cảm trước khó khăn	Dùng mưu mẹo để ăn cắp thành quả Thạch Sanh, gian xảo, dối trá
Nhận xét: Thạch Sanh tốt bụng, hiền lành, dễ tin người và rất mạnh mẽ	Nhận xét: Lý thông: mưu mẹo; độc ác nhất gan, tàn nhẫn

c (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Chi tiết tiếng đàn của Thạch Sanh có ý nghĩa gì? Chi tiết này cho thấy nhân vật Thạch Sanh có vẻ đẹp tâm hồn như thế nào?

Trả lời:

- Ý nghĩa chi tiết tiếng đàn:

+ Là tiếng đàn thần kỳ nhiều lần giải oan cho Thạch Sanh: khi Thạch Sanh bị bắt giam vào ngục tối, tiếng đàn giúp công chúa khỏi câm, vạch mặt Lý thông và giúp Thạch Sanh đánh giặc.

+ Tiếng đàn làm cho quân sĩ 18 nước chư hầu cảm động xin hàng, nó đại diện cho sự yêu chuộng hòa bình của nhân dân ta – tiếng đàn cảm hóa.

=> Thạch Sanh là người có vẻ đẹp tâm hồn thuần khiết, hiền lành, lương thiện.

d (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Chi tiết niêu cơm trong phần kết truyện Thạch Sanh gửi gắm ước mơ gì của nhân dân?

Trả lời:

Niêu cơm Thạch Sanh:

- Vạn người ăn mãi không hết; niêu cơm ám no gửi gắm ước mơ về cuộc sống đủ đầy của nhân dân ta.

- Thể hiện sự thân thiện, nhân đạo, ước mong hòa bình và sức mạnh nhân dân.

e (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Nêu ý nghĩa của truyện *Thạch Sanh* theo gợi ý sau:

(1) Nhân vật Thạch Sanh thuộc kiểu nhân vật gì?

(2) Truyện thể hiện niềm tin và ước mơ của nhân dân về điều gì trong cuộc sống?

(3) Những chi tiết tưởng tượng kì ảo có giá trị gì trong câu chuyện?

Trả lời:

Ý nghĩa truyện *Thạch Sanh*:

(1) Thạch Sanh thuộc kiểu nhân vật dũng sĩ

(2) Thể hiện ước mơ, niềm tin về đạo đức, công lí, cái thiện chiến thắng cái ác.

(3) Những chi tiết tưởng tượng kì ảo tăng tính kì lạ đẹp đẽ thần kì, đề cao nhân vật và sự kiện, tính thiêng liêng tạo sự hấp dẫn.

g (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Nêu một số đặc điểm cơ bản của truyện cổ tích theo gợi ý sau:

(1) Nhân vật chính trong truyện cổ tích là người thế nào?

(2) Truyện thể hiện ước mơ của nhân dân về điều gì?

(3) Để gửi gắm niềm tin, ước mơ của nhân dân, truyện có những chi tiết gì đặc biệt?

Trả lời:

Đặc điểm cơ bản của truyện cổ tích:

(1) Nội dung thường kể về cuộc đời một số kiểu nhân vật bất hạnh, nhân vật dũng sĩ, có tài năng kì lạ, nhân vật thông minh, nhân vật ngốc nghếch... nhưng đều người hiền lành, tốt bụng, dũng cảm, thật thà,..

(2) Gửi gắm ước mong về sự chiến thắng của cái thiện, ở hiền gặp lành

(3) Để gửi gắm niềm tin, ước mơ của nhân dân, truyện thường có các chi tiết kỳ ảo, kết thúc là cái thiện luôn thắng cái ác.

Soạn VNEN Văn 6 Bài 6: Hoạt động luyện tập

Câu 1 (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Trò chơi: Đóng vai các nhân vật để tái hiện chiến công của Thạch Sanh

Câu 2 (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Chữa lỗi dùng từ

a (trang 38 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Đọc các câu dưới đây và cho biết câu nào mắc lỗi lặp từ:

(1) Tre giữ lang, giữ nước, giữa mái nhà tranh, giữ cánh đồng lúa chín. Tre hi sinh để bảo vệ con người. Tre, anh hùng lao động! Tre, anh hùng chiến đấu! (Thép Mới).

(2) Truyện Thạch Sanh đã thể hiện cuộc đời của Thạch Sanh và những chiến công của Thạch Sanh.

(3) Quá trình vượt núi cao cũng là quá trình con người trưởng thành, lớn lên.

Trả lời:

Các câu mắc lỗi lặp từ là (2) và (3):

(2) Lặp quá nhiều từ *Thạch Sanh*

(3) Lặp từ *Quá trình*

b (trang 38, 39 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Xác định từ dùng không đúng trong những câu sau và sửa lại:

Câu văn	Từ mắc lỗi	Sửa
(1) Ngày mai chúng em sẽ đi thăm quan Viện bảo tàng của tỉnh.		
(2) Thái độ bàng quang của học sinh đối với hiện tượng quay cóp bài đã thành phổ biến.		
(3) Tôi nghe phong phanh bạn sắp chuyển đi Hà Nội học.		
(4) Tiếng Việt có khả năng diễn tả linh động mọi trạng thái, tình cảm của con người.		
(5) Vùng này còn khá nhiều thủ tục như: ma chay, cưới xin đều cỗ bàn linh đình, ốm không đi bệnh viện mà ở nhà cúng bái,...		

Trả lời:

Câu văn	Từ mắc lỗi	Sửa
(1) Ngày mai chúng em sẽ đi thăm quan Viện bảo tàng của tỉnh.	Thăm quan	Tham quan
(2) Thái độ bàng quang của học sinh đối với hiện tượng quay cóp bài đã thành phổ biến.	Bàng quan	Bàn quan

(3) Tôi nghe phong phanh bạn sắp chuyển đi Hà Nội học.	phong phanh	phong thanh
(4) Tiếng Việt có khả năng diễn tả linh động mọi trạng thái, tình cảm của con người.	linh động	sinh động
(5) Vùng này còn khá nhiều thủ tục như: ma chay, cưới xin đều cỗ bàn linh đình, ốm không đi bệnh viện mà ở nhà cúng bái,...	thủ tục	hủ tục

Câu 3 (trang 39 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Rút kinh nghiệm bài tập làm văn kể chuyện.

Soạn VNEN Ngữ văn 6 Bài 6: Hoạt động vận dụng

Câu 1 (trang 39 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Vẽ hoặc sưu tầm một bức tranh thể hiện một chi tiết mà em thích nhất trong truyện Thạch Sanh. Đặt tên cho bức tranh đó.

Trả lời:

Ảnh: sưu tầm

- Đặt tên: Tiếng đàn Thạch Sanh

Câu 2* (trang 39 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Viết đoạn văn (5 – 7 câu) nêu cảm nghĩ của em về nhân vật Thạch Sanh.

Trả lời:

Để nói về Thạch Sanh thì thật nhiều suy nghĩ, bởi đây là một nhân vật cổ tích vừa hiền lành vừa tốt bụng mà lại bị hãm hại nhiều lần bởi những kẻ độc ác như Lý Thông. Thạch Sanh có tài năng xuất chúng, dũng cảm chiến đấu với mọi khó khăn. Đây cũng là nhân vật thể hiện mong ước hòa bình, mong ước về cái thiện chiến thắng cái ác của nhân dân ta. Niềm tin, ước mơ về một xã hội tốt đẹp, công bằng, con người lương thiện đều được gửi gắm qua nhân vật này.

Soạn Văn VNEN 6 Bài 6: Hoạt động tìm tòi mở rộng

Câu 1 (trang 39 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Tìm thêm một số truyện cổ tích thần kì về nhân vật dũng sĩ cứu người bị hại. Kết thúc các câu truyện đó có điểm chung gì?

Trả lời:

- Một số truyện cổ tích thần kì về nhân vật dũng sĩ cứu người bị hại: *Tiêu diệt mãng xà, Công chúa ngủ trong rừng, Dũng sĩ Đam Đông...*
- Điểm chung của kết thúc: Kết có hậu, cái tốt thắng cái xấu, công bằng - bất công .

Câu 2 (trang 39, 40, 41, 42 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Đọc thêm: *Sọ Dừa*